

1 Pedru
Ísazei'wa **norĩ ma, Pedru te te**
írob'ui'éré na'rata zé
Íbaihâ wasu'uzé

Ã ïbaihâ hã Pedru te te ïrob'ui'éré hã Zezusihî zazei'wa nori hã daro mono bâ 're ïsi'ubumroi mono nori ma, ma tô rob'ui'éré, ïsazei'wa 're nomro mono 'ru te, da te tâma 're ïrob'manhari za'ra mono nori ma. ïsazei'wa nori hã danhib'rata te te 're robzépata za'ra mono wa, ma tô Pedru hã tin-himi'ui'éré na pë'ëhiri za'ra. Taha na ma tô pawap-tob za'ra, siptete sina Zezusihî ãma si 're nomro mono da. Cristu hã wanhowa te te ïrobzépata na hã ma tô duré tâma waihu'u za'ra, duré wa nori hã ïsiré 're wanomro mono wa, za ïsine wa te 're ïrobzépata za'ra mono zém na hã. Âne ma tô duré tâma waihu'u za'ra: 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're aipibu za'ra wa'wa, tô sena 're umnhasi za'ra wa'aba mono zô.

¹ Wa hā Pedru, Zezu Cristu te te ūpisudu, ūsadawa wasu'u'wa 're ūmorī da. Āhāna wa za āma aimarob'ui'éré za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī ma. Airom nhiti te dawazari 're aihāimana za'ra wa'aba mo, danhipti'a nho'ōmo mono bā, Pōtu āma, duré Darasiza āma, duré Capadosiza āma, duré Azi'a āma, duré Bitinha āma.
² Aipoto za'ra wa'aba ū ré, ma tō Wamama hā sima aipisutu sirōmo za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā, ūsib'a'uwē oto 're anomro aba mono da. Taha da, ma tō oto Tipē'ēzani hā aipē'ē 're aimarob'ui'éré za'ra wa'wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī ma.

sõmri za'ra wa'wa, aiwẽ uptabi na oto õhõ ãma si 're anomro aba mono da, duré Zezu Cristuhu nhimiroti si 're wapari pese za'ra wa'aba mono da, duré Cristu hã dazada ïdá'âzéb zarina, aipẽ'ẽ 're te te 're ai'a'upsõi wa'aba mono wa, aiwasété ãna ãma 're anomro aba mono da oto.

'Re ïhaimana u'âsi mono ma, wa ai'ãma 're ïmreme u'âsi za'ra wa'wa, ïsimizawizé hã ai'ãma 're haimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da, taha ãma si.

Rowẽ uptabi zô, 're ïdanhimipari za'ra mono zé wasu'u

³ 'Re ïhaimana u'âsi mono ãma si oto 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma. E marĩ wa. Ípẽ'ëzézé hã sa'etẽ na tãma 're haimana mono wa, ma tô wa'apoto té, wapẽ'ẽ 're, wahaimanazép té ïwẽ na si oto ãma 're wahaimana za'ra mono da. Zezu Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, ma tô ïmama hã ab're hawi hâiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha zarina, wa za duré wasina sô 're wanhimipari za'ra, 're wadâ'â za'ra mono pari, te te 're ïwa'ahâiwa'utu mono zéb zô. ⁴ Nimahã na, te za marĩ hã ïwẽ hã te te wama 're anhomri, tinhib'a'uwe norí zô te te 're ï'ab'madâ'â mono hã hâiwa ãma. Tame ïwẽ uptabi si te asô 're simi'wara u'âsi 'wa, dawi 're ïsi'utõrõ waihu'u za'ra mono õ hã, dawi 're ïwasété za'ra mono õ hã duré. ⁵ Ate za'ra wa'aba da, te ïwẽ hã asô 're haimana u'âsi za'ra wa'wa. A norí wa'wa hã ïwaihu'u pese na te oto asina 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za ïwasété wi te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, asõ'reptui wa'aba zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba da, ro ïsi'utõrõzéb ãma.

6 Taha wa, te za ïwasu'uwẽ zarina aipẽ'ẽ 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, rowasédé hã asada 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ. **7** Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô, te za rowasédé hã asada 're hâimana za'ra wa'wa. Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wẽ di, Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã. Êtẽ'ubuzi pré oru hã dama ïsawi pese zém nhipai u, tãma wẽ di. Êtẽ'ubuzi pré oru hã wa'âbâ za'êtë wa, dama sawi pese di, ta hã dama 're hâimana u'âsi mono dai õ nherẽ. Zata õ zô, te za unhamma wa hiri ni, zata õ wa, da te ïwaihu'uzéb da hã, oru uptabi na. Tane, a norĩ wa'wa hã rowasédé hã asada 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, apâ wei morĩ wapsi, te za danho'a ai'âma tiwata za'ra wa'wa, õhõ umnhasi sina âma 're ï'ahâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zém na. Tame te za duré marĩ hã ïwẽ hã aima sõmri za'ra wa'wa. Rowẽ uptabi hã te za duré aima pisutu za'ra wa'wa. Tawapsi, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za oto. **8-9** A norĩ wa'wa hã atõmo na asiwi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di, Zezu Cristu hã. Tane nherẽ, aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Wanhib'apito hã. Atõmo na asiwi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono wa, te aipẽ'ẽ 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, ato za'êtë za'ra wa'aba na. E marĩ wa. 'Re aihâimana wasétê za'ra wa'aba mono zém hawi, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wa. Taha da, te Wanhib'apito hã asina 're ï'umnhasi za'ra wa'aba

mo, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Duréihã aibâ norñ hã te 're hâimana za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Ta norñ hã danho'reptuzé wasu'u te te waihu'u pese za'ra da, ma tô te te sô 're rosa'rata za'ra. ïwana ré ma tô te te dama 're rowasu'u sirõmo za'ra, danho'reptuzém na, 'Re ïhâimana u'âsi mono za te te aimâ ãma 're ï'a'uwaimrami za'ra wa'aba mono zém na. ¹¹ Æne te ta norñ hã te te sima 're nhariñ za'ra: "E 'wa hã, Danho'reptui'wa za. E niwa te za tawamhã te te 're da'anho'reptu." Æne te ta norñ hã te te sô 're rosa'rata pese za'ra, te te waihu'u za'ra da. Cristuhu pẽ'ëzani hã ïpẽ'ë 're, 're hâimana za'ra mono wa, ma tô tâma waihu'u sirõmo za'ra, Cristu hã za te te ïrobzépatazém na. Taha pari, rowẽ uptabi hã hâiwa ãma za tâma 're ïhâimana mono na ma tô duré tâma waihu'u sirõmo za'ra. ¹² 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô duré ãne hã tâma waihu'u sirõmo za'ra: "Aima wa'aba si, te waihu'u za'ra wa'aba õ di, danho'reptui'wai wasu'u hã. Ai'uirñ na wa'aba, za 're ïdahâimana za'ra mono norñ pibu ma, wa tô ãne hã aimâ waihu'u sirõmo za'ra wa'wa." Æne ma tô tâma waihu'u za'ra, aipibu ma za'ra wa'aba zama. Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norñ hã ma tô oto rowasu'uwẽ na aipo're pu'u za'ra wa'wa, Cristu te te 're ïda'anho'reptui mono zém na. Hâiwa hawi, Wanhib'apito pẽ'ëzani nhimipawaptobzéb zarina, tô sena Cristuhu wasu'uwẽ na ma tô aipo're pu'u za'ra wa'wa. Taha wasu'u hã wẽ uptabi wa, te oto hâiwa ãma romhuri'wa norñ hã te te sima 're wẽ uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da.

'Re ïhâimana u'âsi mono, dahâimana wẽ da, te te 're

īda'apisutu mono zé wasu'u

¹³ Zezu Cristu hā nimahā na te za wei mo apâ. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aihâiba na te za 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Zezu Cristu hā apâ wei morî wapsi, te za aima 're īrowē za'ra wa'aba mono zé hā aima pisutu za'ra wa'wa, hâiwa ãma. Taha zô si te za asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. ¹⁴ Taha wa, te za 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti hā 're īwapari pese za'ra wa'aba mo. īsimiroti hā 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ ré, ma tô marî hā īwasété zô si 're īrowasutu za'ra wa'aba mo. Taha zarina 're anomro aba mono õ di za oto. ¹⁵ 'Re īhâimana u'âsi mono hā ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, īsib'a'uwe si oto 're anomro aba mono da. Ta hā hâimana wẽ uptabi na, te 're hâimana. Taha wa, te za a norî wa'aba zama, aihâimana wẽ uptabi na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, īsine. ¹⁶ Duréihâ ma tô ãne siwasu'u, 'Re īhâimana u'âsi mono hâ:

"Wa hā īhâimana wẽ uptabi na, wa 're īhâimana.

Taha wa, a norî wa'aba zama te za aihâimana wẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba aba mo, īsine."

Ãne īsimiroti na rob'ui'éré, ībaihâ na hâ.

¹⁷ A norî wa'wa hâ, 'Re īhâimana u'âsi mono ma 're aimreme zusi aba mono wamhâ, Wamama na te 're īisi za'ra wa'aba mo. Ta hâ dahâimanazéb zarina da'âma rowairéb'wa, te 're hâimana. Åhâ wa, 're īdahâimana za'ra mono zéb zarina, te za dahâiba mono bâ te te dama ãma 're a'uwaitrami, dahâimana wẽ zém na, dahâimana wasété na zama. Taha wa, te za 're īhâimana mono zém na asiwi 're īwazéb za'ra wa'aba mo, Wamama hâ, ti'ai ãma 're anomro aba mono ré. ¹⁸ A norî wa'wa hâ ma tô

ĩwaihu'u za'ra wa'wa, aiwa'âbâ za'ra wa'aba zé hã. Cristu hã ma tô aiwa'âbâ za'ra wa'wa, 're anomro wasétê aba mono zém hawi, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, aihi'rata norĩ ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da oto. E rob'uiprazém na ma tô Cristu hã aiwa'âbâ za'ra wa'wa, e ëtë'ubuzi pré oru na, niha wamhã, e ũ'a na prata na. Mare di. Ta hã wẽ u'âsi 're hâimana za'ra mono õ di za. Taha na te te aiwa'âbâ za'ra wa'aba õ di. ¹⁹ Dazada ïdâ'âzém na si ma tô aiwa'âbâ za'ra wa'wa, ̄wapru hã tiwi ̄ipu'uzém na. Ta hã te 're mo, pone'ërebâ ̄wẽ uptabi ne, da te dasiwi ̄wîrî da hã, dawasétê wa, dawa'âbâzéb da. Cristu hã wẽ uptabi na 're ̄hâimana mono hã ma tô tidâ'âzém na aiwasédé hã wa'âbâ za'ra wa'wa. Ta hã te te ̄wawa'âbâ za'ra zé hã wẽ uptabi di. ²⁰ 'Re ̄hâimana u'âsi mono hã te te ro'apoto mono õ ré, ma tô Cristu hã pisutu siro, dazada dâ'â da, dawasétê wa'âbâzéb da hã. ̄Ahâna ro ̄isi'utõrîzéb u hã, ma tô we datême wi oto Cristu hã, aima ãma 're ̄rowẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã. ²¹ Cristu hã dâ'â uptabi nherë, ma tô ab're hawi hâiwa'utu, 'Re ̄hâimana u'âsi mono hã, rowẽ uptabi te te tâma pisutu da, hâiwa ãma. ̄Ahâ wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te oto õhõ si asina 're ̄umnhasi za'ra wa'aba mo, te te dama ̄ropisutuzé hã te te aima ãma uwaimrami za'ra wa'aba da.

²² Wanhib'apito nhimiroti hã, tô sena. A norĩ wa'wa hã ma tô ̄simiroti hã 're ̄wapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, marî ̄wasétê na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di oto. Aiwe na 're anomro aba mono da si, te oto asima 're ̄rosa'rata za'ra wa'aba mo. Dazawizé hã tô sena te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa, asiré Wanhib'apito

zazei'wa norī āma. Taha wa, te za õne u'âsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. ²³ 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā pire na te 're hâimana u'âsi. Niwa si'utōrī waihu'u õ di za. Ta hā ma tō oto timreme na aipoto téb za'ra wa'wa aipē'ē 're, ī'ra si oto 're anomro aba mono da. Ti'ai āma damama norī si te za nimahā na dawi 're si'utōrī za'ra. Tanei õ di, Aimama 'wa hā aipē'ē 're te te 're aipoto téb za'ra wa'aba mono hā. Niwa dame si'utōrī waihu'u õ di. ²⁴ Duréihā ma tō āhā wasu'u na āma rob'ui'éré, 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā. Āne te rowasu'u:

"Du hā 're wapti'i hâ za'ra mono õ ré, te za 're 'ré za'ra. Duré romnhirärä norī hā wě nherē, te za 're sirärä a'a za'ra. Tane duré dahâiba hā wě nherē, te za 're dasi'utōrī su'u. ²⁵ Tanei õ di, uburé Danhib'apito nhimiroti hā. Pire na te 're hâimana u'âsi. Niwa si'utōrī waihu'u õ di za."

Āne āma īrob'ui'éré hā.

Tawamhā Wanhib'apito wasu'uwě na da te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono wamhā, ma tō uburé Danhib'apito nhimiroti wasu'uwě na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa.

2

¹ Taha wa, te za aiwasédé hā 're īrẽme pese za'ra wa'aba mo, dasi'ruiwapari hā, duré dazadawa nhipe hā, duré dahâimanazé tō senai'õ hā, duré danhimarī na dasi'ruiwapari hā, duré dasima dawasu'u wasédé hā. ² Ai'uté īpoto té hā tina hâiwa'u zô 're ī'ry'ry mono ne, te za Wanhib'apito nhimiroti zô 're īrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, āma 're asiptete za'ra wa'aba mono da, aihâimana wasété hawi asð'reptuzé hā 'râwi oto asina 're

waihu'u za'ra wa'aba mono da. ³ Wanhib'apito dama 're ūsōpru mono zé hā 'rāwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, wa ãne aimā waihu'u za'ra wa'wa.

Êtē na Cristuhu ãma te te ãma ūsimiré'ezé wasu'u

⁴ Ma'āpé, Wanhib'apito u asimirosa'rata na si nherē, 're aihutu aba mono. Ta hā wē nherē, ma tō dasiwi wē'ō ni, ëne hā 'ri'wa norī te te siwi ūwē'ō ne. Tane nherē, da te dasiwi wē'ō nherē, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, wē uptabi di, Wanhib'apito hā. Tāma sawi uptabi di duré. ⁵ Ëne ahâ nherē, 'ri hā da te dasiwi ãma ūri ne, te za 'Re ūhaimana u'âsi mono hā te te aimā 're nhari za'ra wa'wa, ūsōrōwa na tāma 're aihaimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. E marī da. ūsōrōwa ãma tāma ūromhuri'wa norī ne, sasedoti norī ne, tāma ūromhuri'wa 're aihaimana za'ra wa'aba mono da, duré aihâiba na tāma 're asōprub za'ra wa'aba mono da. Zezu Cristu wazada ūdâ'âzéb zarina, tāma 're asōprub za'ra wa'aba mono wamhā, Wamama ma wē di, tāma 're ūasōprub za'ra wa'aba mono zé hā. ⁶ Duréihā ūwana ré 'Re ūhaimana u'âsi mono, ma tō êtē na Zezu Cristuhu ãma simiré'é. Æne te tinha:

"Êtē tōmo wawē hā wa tō pisutu, ūnhorōwa ãma te hiri da, Si'ã na 'ri nho'ōmo nhisi ãma. 'Ri na'rata wē'ëzéb ãma wa za tihi, 'ri hā siptete na sab da. Ëne hā ūma wē uptabi di. ūma sawi uptabi di duré. Taha umnhasi sina 're dahaimana za'ra mono wamhā, ūwē na za te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi mono wa, dawi 're robzei'ō za'ra mono ô di za."

Æne ãma ūrob'ui'éré hā, ūbaihâ na hā.

⁷ Êtē na ūsisi hā aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Cristu hā, Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa. Da te dasina 're ūmnhasi za'ra mono õ norī āma, ma tō 'ri'wa norī āma simiré'ē, 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā. Āne te ta norī āma rowasu'u:

“Êtē tomhâpâ wē hā 'ri na'ratazéb da hā, wē uptabi nherē, wasétē newa, 'ri'wa norī te te aré siwi ūwē'ō hā 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'âsi, pire na.”

Āne ūwasu'u na rob'ui'éré hā. ⁸ Duré êtē tōmo wawē wasu'u amo na rob'ui'éré hā, āne:

“Êne hā te za nasi da'marōpārī za'ra.”

Taha na rob'ui'éré hā, āne. Êne te te nasi da'marōpārī za'ra wamhā, dama 're rowē za'ra mono õ di za. Tane Cristuhu wasu'uwē hā da te 're saze za'ra mono õ wamhā, dama 're rowē za'ra mono õ di za, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā te te siwi 're ūda'awē'ō mono zéb zarina.

⁹ Tanei õ di, a norī wa'wa hā. 'Re ūhaimana u'âsi mono, ma tō sima aipisutu za'ra wa'wa, ūsib'a'uwē si oto 're anomro aba mono da. Sasedoti norī hā te te sima 're ūapisutu mono ne, te oto a norī wa'wa hā uburé Danhib'apito ma romhuri'wa, 're anomro aba mo, õhō āma si 're anomro aba mono da, ūte da. Ta hā robra hawi ma tō rowa'a u sitēme asô tihârâ za'ra wa'wa, 're anomro wasétē aba mono zém hawi, rowē uptabi na si 're anomro aba mono da oto. Taha wasu'u na, tiwaihu'u pese na te te aima āma 're ūwaimrami wē za'ra wa'aba mono zém na, ma tō sima aipisutu za'ra wa'wa, āma 're dapo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da. ¹⁰ A norī wa'wa hā 'Re ūhaimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're anomro aba mono õ di aré. Āhāna te oto ūsib'a'uwē tāma 're

aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré da'âma 're ïpë'ëzé mono zé hâ asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di aré. Âhâna ma tô oto asina ïwaihu'u za'ra wa'wa, da'âma 're ïpë'ëzé mono zé hâ.

Dahâimana wë zém na rowasu'u

¹¹ Îsisânavâ norî, ïma asawi pese za'ra wa'aba norî hâ, darom nhiti 're ïdahâimana za'ra mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ti'ab ré. Taha wa, marî wasétê na 'râwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, asimirosa'rata wasétê zarina 're 'manharî za'ra wa'aba mono tõ da, aiwasétê 'wa hâ. ¹² A norî wa'wa hâ Wanhib'apito zazei'õ'wa norî wazari, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za aihâimana wë na si dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhâ aihâimana wasétê na, taré da te aima 're nhari za'ra wa'aba mono nherë, te za da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, dama 're aihâimana wë za'ra wa'aba mono zém na. Tawamhâ Cristu hâ apâ wei morî wapsi, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono âma tawata za'ra ni, ïsimiroti zarina aihâimana wë na, dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa.

¹³ Wanhib'apito nhib'a'uwe oto 're anomro aba mono wa, uburé dama ïpire norî nhimiroti hâ te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, ti'ai âma danhipai u da'madâ'â'wa nhimiroti hâ te za duré 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. ¹⁴ Duré tâma da'madâ'â'wa da, te te 're ïda'apisutu mono norî nhimiroti zama, te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. ïhâimana wasétê norî hâ, ïsadawa para te te 're hâ za'ra mono da, duré ïhâimana wë norî âma 're wata za'ra mono da, taha da, ma tô ta norî hâ pisutu za'ra. ¹⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ma tô sima aiwë za'ra wa'wa, aihâimana wë na dama

're aihâimana za'ra wa'aba mono da. E marî da. Aihâimana wê na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, taré da te aima 're nhari wasétê za'ra wa'aba mono tõ da. ¹⁶ Pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norî ne, robzei'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, a norî wa'wa hã. Tane nherë, Cristuhu ãma rowë na 're anomro aba mono nherë, ãne taré 'râwi asi'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za: Íwasédé te 're 'manharî mono nherë, rowë u'âsi wa za 're ïhâimana. ãne taré 'râwi asi'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihâimana wê na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ¹⁷ ãne wa, te za dahâiba mono bâ 're ïdahâiba wazéb za'ra wa'aba mo. Uburé asiré ïsazei'wâ norî hã te za 're ïsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za duré asima 're ïpipa za'ra wa'aba mo, ïwaihu'u pese uptabi na. Duré ti'ai ãma danhipai u da'madâ'â'wa hã te za asiwi 're ïhâiba wazéb za'ra wa'aba mo.

Pawa'âbâ õ nherë, romhuri'wa norî hã 're ïnomro wê mono zé wasu'u

¹⁸ Aiwada'uri zarina aipawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norî, asib'apito nhimiwada'urizé hã te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo, ïsimizawi pese norî mreme hã, duré ïsimizawi'õ norî mreme zama. ¹⁹ Taré nherë, da te aima 're rob'manhari za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're ïrobzépata za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, ari'iwi te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, taha da, te te sima 're aiwê za'ra wa'aba mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ãne zarina te za te 're aiwësämri za'ra wa'wa. ²⁰ Marî hã 're 'manharî wasétê za'ra wa'aba mono wa, da te 're aihâ za'ra wa'aba mono

wamhā, ari'iwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē, e te za ai'āma 're dawata za'ra wa'wa. Mare di. Aihâimana wē na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē, da te aima 're rob'manhariñ za'ra wa'aba mono wamhā, ari'iwi te za 're ūsépata za'ra wa'aba mo. Tawamhā, 'Re ūhâimana u'âsi mono si te za te 're aiwësämri za'ra wa'wa. ²¹ Cristu hā ma tō robzépata, asada za'ra wa'aba. Ta hā ma tō ãne na aima ãma asanho za'ra wa'wa, ūsirā zarina si ari'iwi 're robzépata za'ra wa'aba mono da. Taha da, ma tō sitëme asô tihârâ za'ra wa'wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. ²² Cristu hā marī na tiwasédé te te 'manharī õ uptabi di. Tō sena na te te dama 're rowasu'u mono wa, sadawa nhipese na da te 're wapari mono õ di, dasiwi. ²³ Da te tâma 're nharī wasétê za'ra mono nherē, asa te te dama ãma 're nharī wasétê mono õ di. Duré da te tâma ūrob'manhariñ wasétê mono na te te robzépata mono nherē, te te dama ropipa õ di asa. 'Re ūhâimana u'âsi mono ma si, ma tō sisõ, taha si dahâimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wai wa, te te ãma dama 're a'upai mono õ wa. ²⁴ Cristu hā wedepo'o nhonhi'râmi na dâ'â wamhā, ma tō wawasétê wa, wawa'âbâ za'ra, wawasédé hā wa te oto 're 'manharī tō za'ra mono da, wahâimana wē na si oto 're wahâimana za'ra mono da. Ūhâiba na da te tâma ūrob'manhariñ wasétêzém na, ma tō robzépata za'êtê. Taha zarina, a norî wa'wa hā rowë na te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di aré, pone'ërebâ, bâdâdi nhti 're ūsipa za'ra mono ne, 're anomro aba mono wa aré. Åhâna ma tō apâ aipizari za'ra wa'wa, Da'madâ'â wē 'wai u, ūsariná si oto 're anomro aba mono da, rowë na.

3

Damro ré norī hâimanazé wasu'u

¹⁻² Pi'ō norī, romhuri'wa norī hā tinhib'apito mreme te te 're ïwapari pese za'ra mono ne, te za duré aimro mreme hā 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. Äté aimro za'ra wa'wa hā zahadu te te saze za'ra õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hā. Tane nherē, tâma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za oto sima wẽ za'ra, Cristuhu zazei'wa oto 're hâimana za'ra mono da. Te te 're saze za'ra mono da, tâma 're roti za'ra wa'aba mono õ nherē, te za uihâ na te te 're saze za'ra. E marī wa. Tâma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wa, duré ïmreme hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono wa. ³⁻⁴ Asima 're asipese za'ra wa'aba mono na si, 're asôpré wa'aba mono õ di za, ai'râi waipo ïwẽ na, duré asõ'rebzu ïwẽ na. Duré ai'uza ïwẽ na 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asimirosa'rata wẽ na oto 're ï'anomro aba mono zéb zô si, te za asima 're asôpré wa'aba mo, duré aiwaimri 're ï'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zô zama. Äne si tâma wẽ uptabi di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hā. ⁵ Äne si ma tô wahi'rata sipi'õ norī hā 're nomro, 're ïhâimana wẽ za'ra mono norī hā. 'Re ïhâimana u'âsi mono si, ma tô ta norī hā te te sina 're umnhasi za'ra, te te 're pawapto wẽ za'ra mono da. 'Re ïnomro wẽ mono na, ma tô duré ta norī hā sina 're sôpré. Taha wa, ma tô timro mreme si te te 're wapari pese za'ra. ⁶ Äne Sara hā ma tô 're mo. Timro mreme hā ma tô te te 're wapari pese, Abra'âhâ mreme hā. Taha wa, ma tô tinhib'apito na te te 're sisi Sara hā, Abra'â hā. Tane te za duré a norī wa'wa hā aimro ma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Asina aihâtâ'â ãna, te za duré

're anomro aba mo. Tawamhā Saraha nihudu na te za te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

⁷ Duré aibâ norī, aimro siré te oto 're aihāimana za'ra wa'aba mo. A norī wa'wa hā aibâ wa, aihāiba hā siptete za'ra wa'aba di, aimro hāiba za'ra wa'aba ma hā. Āne hā te za asina īwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te za aimro ma 're aihāimana wē za'ra wa'aba mo. Rowē īsi'utōrī'ō hā te za 'Re īhāimana u'âsi mono hā aima sōmri za'ra wa'wa, hāiwa āma. Aimro norī wa'aba ma zama, te za sōmri za'ra. Taha wa, te za aimro ma 're aihāimana wē za'ra wa'aba mo. Tawamhā 'Re īhāimana u'âsi mono ma, asiré 're aimreme zusi aba mono wamhā, te za te te 're ai'awapari 'wa, Wamama hā.

Īsazei'wa norī, dama 're hāimana wē za'ra mono nherē, te te 're īrobzépata za'ra mono zé wasu'u

⁸ Īmreme na wa za oto aima 'rāsutu za'ra wa'wa. Asimirosa'rata wē na te za aihīni 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Duré dapē'ēzé zarina da te 're robzépata za'ra mono wamhā, te za dasiré aipē hā 're īsepata za'ra wa'aba mo, aipē'ēzé sina. Duré uburé marī wē na dama 're rowē za'ra mono wa, 're dato za'ra mono wamhā, te za dasiré 're ato za'ra wa'aba mo. Te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Asima aipire na 're aihāimana za'ra wa'aba mono ò di za. ⁹ Duré asada 're dahāimana wasétē za'ra wa'aba mono wamhā, asa dama āma 're wa'rāmi za'ra wa'aba mono ò di za, aihāimana wasétē na. Duré dapē'ē na taré da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're nharī za'ra wa'aba mono nherē, asa dama āma 're wa'rāmi za'ra wa'aba mono ò di za, aimreme wasétē na hā. Wamama wi si, te za ta norī ma 're

ĩwaptērẽ za'ra wa'aba mo, ĩwẽ si te te tāma 're sōmri za'ra mono da, ta norĩ ma. Āne da, ma tō Wamama hā sitēme asô tihârâ za'ra wa'wa, ĩwẽ na si aim'a 're sōprub za'ra wa'aba mono da. ¹⁰ Duréihā ãne na ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā dama roti:

"Aihâiba ré ré, robzei u'âsi 're anomro aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono wamhā, aimreme wasétē na dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama 're asadawa nhipeze za'ra wa'aba mono õ di za.

¹¹ Te za duré aiwasétē wi 're aipizari za'ra wa'aba mo, ĩwẽ si dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da oto. Duré rowẽ na si asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da si, te za asina 're ūrosa'rata pese za'ra wa'aba mo.

¹² Hâimana wẽ na dama 're ĩhâimana za'ra mono norĩ si, te za te te 're ab'madâ'â pese, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā. Te te duré tiwi 're rowaptērẽ za'ra mono wamhā, te za te te 're awapari, ĩmreme zarina te te tāma āma 're a'uwaitrami mono da. Tane nherẽ, dahâimana wasétē na dama 're dahâimana za'ra mono wamhā, te za dazada 're hâimana."

Āne āma ūrob'ui'éré hā, ĩbaihâ na hā.

¹³ A norĩ wa'wa hā 're anomro wẽ wa'aba mono da, tō sena asina 're ūrosa'rata za'ra wa'aba mono wamhā, e 'wa hā te za rowasédé hā te te aim'a 're 'manharĩ za'ra wa'wa. ¹⁴ Tane nherẽ, dama 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, taré da te aim'a 're ūrob'manharĩ wasétē za'ra wa'aba mono wamhā, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Asimirosa'rata na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za duré. ¹⁵ Cristu hā Asib'apito

aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihâimana prédup sina 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. Duré Cristu 're ïsaze za'ra wa'aba mono zém na, da te 're asadanharí za'ra wa'aba mono wamhã, awa'awi te za dama 're asiwasu'u waré za'ra wa'aba mo. ¹⁶ Aiwaimri te za 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme wasétē ãna. Aihâimana wẽ na te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasétē na 'râwi 're asiwẽ'õ za'ra wa'aba mono tô da. Tawamhã dama 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, Cristuhu zazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono 'ru te, taré da te aima 're nharí wasétē za'ra wa'aba mono nherẽ, te za damreme niwĩ 're danhiséb za'ra. ¹⁷ Äté 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te ajma 're rob'manhari wasétê za'ra wa'wa. Äne zarina, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, te za ïwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, a'â 're ïrobzépata za'ra wa'aba mono na. Äne hã te te wama 're awẽ mono õ di, dama 're ïwahâimana wasétê za'ra mono zéb da hã. Dama 're wahâimana wasétê za'ra mono wamhã, äté te za da te 're wahâ za'ra. Äne zarina, wa te 're robzépata za'ra mono wamhã, ï'uwaibaba wa za tô wa te 're robzépata za'ra. ¹⁸ Misi haré ma tô Cristu hã dazada dârâ, 're ïdahâimana wasétê za'ra mono hawi, te te 're da'anho'reptui mono da. 'Re ïmorí wẽ uptabi hã ma tô dârâ, 're ïdanomro wasétê mono norí da, te te 're wa'anhimroi mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono u. Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, ma tô ïmama hã hâiwa'utu, apâ 're hâimana u'âsi mono da. ¹⁹ Tihâiba na u'âsi, te adâ'â norí u mo, dazazéb 're, 're ïdasimasa mono ne, nimomo 're ïwairébé mono õ norí u. Uburé Danhib'apito uptabi na te

te sina po're pu'u za'ra da, te ītēme timorī za'ra.

²⁰ Ta norī hā Nowé ti'ai āma 're morī ré, te te 're wapari za'ra mono õ di, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti hā. Nowé hā 'ri ne uba're, te te 'manharī ré, te ta norī hā po're ãna 're nomro. Tane nherē, da'āma wa'a su'u õ wa, te te da'uprosi su'u õ di, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Te te oto da'uprosi wamhā, 'ri ne uba're wa, īisisi norī si, ma â wi sō'reptu za'ra. Ta norī hā umro za'ra di. 8 na īhāiba za'ra hā. ²¹ Ta hā â hā, â dawabzuri, te wasu'u, danho'reptuzé. E da'u're wa, da'upsōzé, te â dawabzuri hā wasu'u. Mare di. 'Re īhāimana u'âsi mono ma, da te dasi'āma 're īropisutu za'ra mono zé te wasu'u, â dawabzuri hā. Dawasédé te te dama 're apari mono wa, 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono õ di oto, dawasétē na hā. Taha wa, dama 're īrowē za'ra mono zéb zarina, te za oto dasina da te tāma 're ropisutu za'ra, āma 're īdanomro mono zéb da hā. Zezu Cristu hā dâ'â uptabi nherē, īmama hā ab're hawi te te hâiwa'utu wa, apâ 're morī wa, te asō'reptuzé hā aimā tihāimana za'ra wa'wa. ²² Cristu hā hâiwa u morī wa, te oto pire na Timama nhimire niwī 're sâmra, Danho'reptui'wa hā. 'Re īhāimana u'âsi mono ma romhuri'wa norī 'madâ'â'wa, te 're hâimana. Uburé hâiwa nho're ãma, pire na duré waihu'u pese na 're īhāimana za'ra mono norī ma zama, te pire uptabi na tāma 're hâimana za'ra.

4

'Re īdanomro mono zép tém na rowasu'u

¹ Cristu hā ma tô tihāiba na robzépata. Taha wa, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo, asihâiba

zawi ãna, ūsine 're ūrobzépata za'ra wa'aba mono zéb
 da hã. Æne, da te 're robzépata za'ra mono wamhã,
 marĩ, da te 're ū'manhari wasété za'ra mono zé hã,
 te za oto da te 're rẽme pese za'ra. ² Taha wa, ti'ai
 ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're
 aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi
 mono te te sima 're ïwẽ mono zéb zarina si. Duré
 marĩ na asima 're ūrosa'rata wasété za'ra wa'aba
 mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono
 õ di za oto. ³ Wahub ahâ na ma tô ai'ãma 're si'utõri
 za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti
 waihu'u'õ'wai hâimanazém na, 're aihâimana wasété
 za'ra wa'aba mono ré. Ma tô asisô 're ūrowasutu
 za'ra wa'aba mo aré. Æzézei'wa te aré 're anomro
 aba mo. Duré dato ïwẽ'õre hã 're 'manharï za'ra
 wa'aba mono ré, ma tô asina 're asipsaihuri za'ra
 wa'aba mo aré. Duré ãzézei'wa 're aihâimana za'ra
 wa'aba mono wa, ma tô ai'rã siwamnarï na 're
 aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré 'Re ïhâimana u'âsi
 mono upana, ma tô romhâiba 'manharï ãma 're
 aiwata za'ra wa'aba mo, ta hã waihu'u pese newa
 rob'manhari hã. ⁴ 'Re anomro wasété aba mono zé
 hã, tâibâ oto. Taha wa, siwa'ru dasiré 're aihâimana
 za'ra wa'aba mono õ wa, te ai'ãma 're tob'uzu za'ra
 wa'wa, Wamama nhimiroti waihu'u'õ'wa nori hã.
 Taha wa, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono
 'ru te, te oto ta nori hã taré te te aima 're nharï
 wasété za'ra wa'wa. ⁵ Tane nherë, nimahã na
 ta nori hã 're ïhâimana wasété za'ra mono zém
 na te te ïwaihu'u za'ra zéb zarina, te za ta nori
 ma rowairébé za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.
 Ta hã te te ïda'awaihu'uzéb zarina, te za romhutu
 na uburé nori ma rowairébé, ïhâiba ré nori ma,
 're ïdâ'â za'ra mono nori ma zama. ⁶ Taha wa,
 dahâimanazém na za te te dama 're arowairébé
 mono wa, ma tô Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa

norī hā Cristuhu wasu'uwē na te te 're dapo're pu'u za'ra, da te ãma 're saze za'ra mono da. Ta norī wapari'wa norī hā ma tō oto tidâ'â za'ra. Ti'ai ãma 're nomro mono ré, ma tō ūwaséte na wē'õ za'ra, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā, uburé 're ūdahaimana za'ra mono norī hā ūwaséte na te te 're ūl'awē'õ mono ne. Tane nherē, hâiba ré 're nomro mono ré, ma tō Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norī hā Cristuhu wasu'uwē na po're pu'u za'ra, ta norī hā rowē ūsi'utōrī'õ ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 'Re ūhaimana u'âsi mono ne.

'Re dasipawaptob za'ra mono da, dama ūrotizé

⁷ Ro ūsi'utōrizeb u hā, romhuture di oto. Taha wa, te za aihâiba na asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré aihâimana nhimiza'rese te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi u'âsi aba mono da. ⁸ Dazawizé wasu'u si, ūpire uptabi hā. Taha zarina si, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E marî da. Dazawizé hā aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, dawasédé hā da'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tō da, ahâ nherē, da te 're 'manharî za'ra mono nherē, dawasédé hā. ⁹ Te za duré 're ūda'mazasi su'u za'ra wa'aba mo ari'iwi, 're dawata'ẽ za'ra wa'aba mono ãna. ¹⁰ 'Re ūhaimana u'âsi mono hā sôpru wa, ma tō aihâiba mono bâ dama 're ūromhuri za'ra wa'aba mono zéb da hā, aima sômri za'ra wa'wa, sipu'u pese na. Taha zarina si, te za oto dama ãma 're ūuwaimrami za'ra wa'aba mo. ¹¹ Tawamhâ dama 're rowahutu za'ra wa'aba mono wamhâ, duré dama 're roti za'ra wa'aba mono wamhâ, timreme te te aima 're ūsômri za'ra wa'aba mono na si, te za dama 're ūrowasu'u za'ra wa'aba mo. Duré aihâiba na

zama 're dapawaptob za'ra wa'aba mono wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono, tinhiptede te te aima 're īsōmri za'ra wa'aba mono na, te za 're īdapawaptob za'ra wa'aba mo. Āne na hā te za dama āma 're ī'uwaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono āma 're dawata za'ra mono da, Zezu Cristuhu nhib'a'uwe 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, dama āma 're ī'uwaimrami za'ra wa'aba mono zém na. 'Re īhāimana u'âsi mono hā wē uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa, wa za āma 're wawata u'âsi za'ra.

Wanhib'apito zazei'wa norī te te 're īrobzépata za'ra mono zé wasu'u

¹² Īsiwadi norī, īma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, īhāna rowasédé hā da te aima 're 'manharī za'êtē za'ra wa'aba mono wa, te a'â 're īrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, 're īrobzépata za'ra wa'aba mono zém na āma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za, da te aima 're rob'manharī za'êtē za'ra wa'aba mono õ newa. ¹³ Cristu hā aiwana za'ra wa'aba, ma tō robzépata za'êtē. Taha wa, īsine 're robzépata za'ra wa'aba mono wa, te za aipē'ē 're, 're ato za'ra wa'aba mo. E marī wa. Cristu hā tiwaihu'u pese na apâ wei morī wapsi, za ato za'ëne hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono wa. ¹⁴ Āté Cristuhu āma si 're aihāimana za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're nharī wasétē za'ra wa'wa. Tane nherē, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. E marī wa. 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ëzani hā aipē'ē 're aima 're hāimana za'ra wa'aba mono wa oto, rowē uptabi zé hā. ¹⁵⁻¹⁶ Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono nherē, 're danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré marī na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré

marĩ na dawi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono õ di za. Duré danhimirosa'radã hã dawi 're 'wa'rutu za'ra wa'aba mono õ di za. Åté nimahã na dama 're aihâimana wasétê za'ra wa'aba mono wamhã, te za da te aima 're rob'manhari wasétê za'ra wa'wa. Åne zarina, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, i'uwaibaba te za tô 're ūrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, 're aséb za'ra wa'aba mono õ di za. Cristuhu zazei'wa na, da te 're asisi za'ra wa'aba mono wẽ te, te za 'Re ñhâimana u'âsi mono âma si 're aiwata za'ra wa'aba mo.

¹⁷ Bâdâ hã ma tô oto ñwa waptärã, 'Re ñhâimana u'âsi mono hã te te dama ñarowairébézéb da hã, ta hã dahâimanazém na dawaihu'u'wa 're hâimana mono wa. Taha wa, te za a'â tinhib'a'uwe nori ma arowairébé, 're ñwahâimana za'ra mono zém na, te te wa'awaihu'u wa. Tawamhã e niha za ñsazei'õ'wa nori ma te te ñrowairébézé hã. Wanhib'apito wasu'uwe na, 'Re ñhâimana u'âsi mono, we te te dama ñwaihu hã te te âma saze za'ra õ wa dame, ta nori ma, 're rowe za'ra mono õ di za.

¹⁸ Duréihã ãhã wasu'u na ma tô åne na dama rowasu'u, 'Re ñhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã:

"Åté marĩ ahâ na te za sada 're hâimana za'ra, 're ñnomro wẽ mono nori zada hã, tinho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ ré. Tawamhã e niha te za tâma 're romhâimana za'ra, 'Re ñhâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa nori ma hã, siwa'ru 're ñhâimana za'ra mono nori ma hã."

Åne ta nori wasu'u na rob'ui'éré hã, ñbaihâ na hã.

¹⁹ Åté wa za a'â robzépada hã wa te wasina 're 'madâ'â za'ra, 'Re ñhâimana u'âsi mono te te

wama 're ī'awē mono zéb zarina. Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono, wa'apoto mono 'wai umnhasi sina, wa za dama 're wahāimana wē za'ra, ta hā tinhimiropisutu wē na za te te wama ãma 're a'uwaimrami u'âsi mono wa.

5

Wanhib'apito zazei'wa 'madâ'â'wa norī ma rowasu'u

¹ Da'madâ'â'wa norī, ãhāna wa za aimā īsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hā da'madâ'â'wa, wa duré 're īhāimana. Cristu hā te te robzépata wamhā, wa tō ītōmo na 'madā, te te īrobzépatazé hā. Wa hā wa za duré īsazei'wa norī siré, rowē uptabi hā īsina waihu'u hāiwa ãma, rowē uptabi hā sō'awi te te wama pisutu za'ra wapsi, Wanhib'apito hā.

² Taha wa, wa za aimā waihu'u za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'âsi mono hā tinhib'a'uwē te te aimā 're īpisutu za'ra wa'aba mono hā ato sina tāma 're pawaptob za'ra wa'aba mono da, tāma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono ãna. ãne da, ma tō sima aiwē za'ra wa'wa, Wamama hā. Rob'uiprazéb zō tāma 're dapawaptob za'ra wa'aba mono õ di za. Tô sena asima 're īwē uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tāma 're īdapawaptob za'ra wa'aba mo.

³ Asimi'madâ'â za'ra wa'wa hā tāma 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono da, ma tō aipisutu za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Taha wa, a norī wa'wa hā dama aipire wē te, 're dawada'uri za'ra wa'aba mono õ di za. Asimipawapto wē na te za tāma ãma 're asanho wē za'ra wa'aba mo, asimi'madâ'â za'ra wa'aba norī ma. ⁴ Tawamhā Da'madâ'â'wai uptabi hā apâ wei morī wapsi, tāma 're īdapawapto wē za'ra wa'aba mono zé wa'rāmi,

te za oto aim a wa'âbâ za'ra wa'wa, ïwë uptabi na, ïsi'utõrî'õ na oto aim a 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁵ Ìpréuptém norî, Ìprédum norî mreme si te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. Ìsazei'wa norî, aihîni te za romhuri na 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, aipire na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono ãna. Duréihâ ãne na ma tô rob'ui'éré, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hâ:

"Dapire na 'râwi 're ïdasi'madâ'â za'ra mono norî da si, te za 're hâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ. Dapire na 'râwi da te dasi'âma 're ïrosa'rata za'ra mono õ norî si, te za te te 're apawaptob u'âsi."

Ãne ãma rob'ui'éré hâ, ïbaihâ na hâ.

⁶ Ahâ wa, te za Wamama ma 'râwi aiwapu na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, taha si waihu'u pese uptabi na 're hâimana mono wa. Ñne wamhâ, bâdâ te te ai'âma sima ïpisutuzém na, te za ai'âma uwaimrami za'ra wa'wa, aipire na oto dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hâ. ⁷ 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ te te 're ai'madâ'â wë za'ra wa'wa. Taha wa, marî na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wamhâ, te za tâma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, marî na 're ï'aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina. Taha parimhâ, ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto, marî na 're ï'aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãma hâ.

⁸ Ma'ãpê, aihâimana nhimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono. Duré 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono. E marî wa. Da'rui'wa hâ datême 're morî wa, wa'uburé norî nhib'apito hâ. Hu'u zéré pa hâ wairõ sina, tisa zô 're ïnomro mono ne, te datême 're morî u'â, Wanhib'apito si

da te dasina 're ū'madâ'â u'âsi za'ra mono zé hã te te dawi 're a'uprosi mono da. ⁹ Asiré Wanhib'apito zazei'wa norí hã daro mono bâ 're hâimana za'ra mono 'ru te, da te tâma 're ū'rob'manharí za'ra mono zém na, te a'â te te 're robzépata za'ra, asine za'ra wa'aba. Æ norí wasu'u hã ma tô ū'waihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, Wanhib'apito umnhasi sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, da'rui'wai wi asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono sina. ¹⁰ Tane nherê, 're robzépata hâ za'ra wa'aba mono õ ré, rowézé hã te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ū'hâimana u'âsi mono hã. Taha si te za te te 're asiptete u'âsi za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na, asiptete u'âsi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Õhõ ma si te ūsimizawizé hã sa'ëtë na tâma 're hâimana. Taha wa, ma tô sitëme asô tihârâ za'ra wa'wa, rowé ūsi'utõr'õ ãma ūsiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, Cristuhu nhib'a'uwe oto 're anomro aba mono wa. ¹¹ 'Re ū'hâimana u'âsi mono hã danhipai u dama pire uptabi na 're hâimana mono wa, wa za taha ãma si 're wawata u'âsi za'ra.

Pedru te te ū'dazawizé wasu'u

¹² Sira hã ma tô ū'ipawapto, aima ūnhimiroti syry za'ra wa'aba nherê, te te aima rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Ta hã ūsisânawâ ne, te ūma 're hâimana. Taha wa, ūma umnhasi di. Wa hã wa tô ūsimi aiwé za'ra wa'wa, ūnhimiroti na te aipawaptob za'ra wa'aba da, Wanhib'apito ãma si asiptete sina 're anomro aba mono da, 'Re ū'hâimana u'âsi mono nhimipawaptobzé hã asi'uihâ na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Taha wasu'u na si, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, tô sena wa. Taha wa, te te 're aipawapto wé za'ra wa'aba

mono wa, te za asiptete sina ãma 're anomro aba mo.

¹³ Wanhib'apito zazei'wa norñ hã, Babironiza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ïhâimana za'ra mono norñ hã, ma tô Wamama hã sima pisutu za'ra, ïsib'a'uwe oto 're hâimana za'ra mono da. Ta norñ zama ma tô timreme na ãma asawi za'ra wa'wa. ï'ra na te 're ïsisi mono zama, ma tô duré timreme na ãma asawi za'ra wa'wa, Marcusi hã. ¹⁴ Tame te za uburé asiré ïsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

Cristuhu nhib'a'uwe norñ, rowë na ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da si, wa aimâ za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptêrë u'âsi, Wamama wi.

**'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavânte (BR:xav:Xavânte)**

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavânte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavânte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavânte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c